

## إِضَاءَةٌ مِنْ مُقَدَّمَاتِ الْعَذَابِ روشنگری از مقدمات عذاب

إِذَا تَمَتِ أَسْبَابُ الْعَذَابِ، وَكَذَبَ الرَّسُولُ وَاسْتَهْزأَ بِهِ الْقَوْمُ وَخُصُوصًا عَلَمَاءُ السَّوْءِ وَمَقْلُدِيهِمُ الْعُمَيَانُ، بَدَأَتِ مرحلةً جَدِيدَةً وَهِيَ مُقَدَّماتُ الْعَذَابِ، وَهِيَ كَمُقَدَّماتِ الْعَاصِفَةِ الْهُوَجَاءِ الَّتِي تَبَدَّأُ بِنَسِيمٍ طَيْبٍ يَرْكَنُ إِلَيْهِ الْجَاهِلُ وَيَظْنُ أَنَّهُ سَيِّدُهُمْ، وَلَكِنْ بَعْدَ لَحَظَاتٍ تَصْلِي الرِّيحُ الْعَاصِفُ الَّتِي تَدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا، ﴿فَتَخَنَّا عَلَيْهِمْ أَبْوَابُ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرَحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذَنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُون﴾ (الأنعام: ٤٢).

هنگامی که دلایل و موجبات عذاب کامل و فرستاده تکذیب شد و مردم مخصوصاً علمای بی عمل و مقلدان کوردلشان- او را به سخره گرفتند، مرحله‌ی جدیدی آغاز می‌شود: مقدمات عذاب؛ درست مانند مقدمات طوفان سهمگینی که ابتدا با نسیم خوش‌آیندی که نادان به آن تکیه می‌کند و گمان می‌کند استمرار دارد، آغاز می‌شود، ولی پس از لحظاتی به ثند بادی تبدیل می‌شود که با اجازه‌ی پروردگارش همه چیزها را از زیر و رو می‌کند. «(درب‌های هر چیزی را به رویشان گشودیم تا از آنچه یافته بودند شادمان گشتند، پس به ناگاه فرو گرفتیمشان و همگان نومید گردیدند)».

بداية العذاب بِإِقْبَالِ الدُّنْيَا عَلَى أَهْلِهَا الَّذِينَ كَذَبُوا الرَّسُولَ، ﴿فَتَخَنَّا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ﴾؛ وذلك لسببين:

شرع عذاب، رو کردن دنیا به اهلش که فرستادگان را تکذیب نموده‌اند، می‌باشد. «(درب‌های هر چیزی را به رویشان گشودیم)»؛ به دو دلیل:

الأول هو إغراقهم في الشهوات والملذات وزخرف الدنيا بعد أن ركنا إليه، وأمسى هو مبلغهم من العلم لا يعودونه إلى سواه، وليزدادوا غفلة إلى غفلتهم ﴿وَأَمْلَى لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ﴾ (الأعراف: ١٨٣).

اول: غرق شدن آنها در شهوات و خوشی‌ها و زینت‌های دنیا، البته پس از آنکه به آن تکیه کردند و دنیا نهایت بهره‌ی علمی آنان شد تا آنجا که فراتر از

آن چیزی را نبینند و غلتی بر غفلت‌هایشان اضافه کنند. «(و به آنها مهلت دهم، که تدبیر من استوار است)».

والثاني ليعظم عذابهم النفسي، لما ينزل بهم العذاب الإلهي الدنيوي، وذلك عندما يفارقون الدنيا التي أقبلت عليهم واستقبلوها بالأحسان، فرُحُوا بما أَوْتُوا، دونما تفكّر أو تدبر لحالهم المخزي، وهم يرزحون تحت ظل طاغوت محتل مسلط، وكأنهم لم يسمعوا الحديث القدسي: (يا ابن عمران، إذا رأيت الغنى م قبلًا فقل ذنب عجلت عقوبته) (الكافي: ج ٢ ص ٢٦٣)، وهذا الغافلون دائمًا يظنون أن الدنيا التي أقبلت عليهم مكافأة لهم، والنعمه والنعيم ثمناً لاتتعابهم، وهي في الحقيقة النسيم الذي يسبق العاصفة !! وهي في الحقيقة ذنب عجلت عقوبته!!

**دوم:** تا هنگامی زمانی که عذاب الهی دنیوی بر آنها فرستاده می‌شود، عذاب نفسانی آنان افزایش یابد؛ یعنی هنگامی که از دنیایی که به آنان رو کرده است و با آغوش باز از آن استقبال کرده‌اند، جدا می‌شوند: «(به چیزهایی که به آنان داده شد است، شادمان شدند)»؛ بدون اینکه نسبت به وضعیت ننگ آورشان تفکر و تعقیل داشته باشند، در حالی که زیر سایه‌ی طاغون اشغالگر مسلط ناتوان شده‌اند و گویا این حدیث قدسی را نشنیده‌اند: «(ای فرزند عمران! آن هنگام که دیدی بی‌نیازی به تو روی آورد، بگو: گناهی است که عقوبتش نزدیک شده است)». اینچنین در غفلت همیشگی به سر می‌برند و گمان می‌کنند دنیایی که به آنها رو کرده است، پاداش آنان، و این نعمت و آسایش، حاصل دسترنجشان می‌باشد؛ ولی در واقع نسیم پیش از طوفان و گناهی است که عقوبتش فرار سیده است!!

أحمد الحسن

١٤٢٥ هـ ق ٢٦

النجف الأشرف

احمدالحسن

١٤٢٥ هـ ق ٢٦

# نَجْفُ اَشْرَفُ

## الفهرس

- إضاءة الرسول والعذاب
- إضاءة من بين يدي العذاب
- إضاءة من كلمات المرسلين مع المعدّبين
- إضاءة من المعجزة والعذاب
- إضاءة من أسباب العذاب
- إضاءة من مقدمات العذاب
- الفهرس

وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ